

65. Afschaffen vrijstelling in de energiebelasting, kolenbelasting en accijns voor feedstocks (niet-energetisch verbruik)

Thema: Fiscale vergroening

Omschrijving van de maatregel

- Afschaffen van de vrijstelling in de energiebelasting voor niet-energetisch gebruik van aardgas (als 'feedstock').
- Afschaffen vrijstelling voor duaal verbruik kolen in de kolenbelasting
- Heffen van accijns op minerale oliën die niet-energetisch verbruikt worden, als grondstof voor de productie van niet-accijnsgoederen. Bijvoorbeeld het gebruik van aardolie voor de productie van plastic.
- Ook kan worden overwogen de vrijstellingen geleidelijk af te bouwen. De energiebelasting/accijns wordt dan voor een bepaald percentage vrijgesteld.
- Op deze wijze kan de procentuele vermindering van de vrijstelling geleidelijk over een bepaalde periode leiden tot een volledige afschaffing van de vrijstelling.

Doel

- Het bepalen van externe kosten.

Achtergrond/rationale

- In de energiebelasting bestaat een vrijstelling voor het niet-energetisch verbruik van aardgas. Het gaat dan om aardgas dat niet wordt gebruikt voor de opwekking van elektriciteit en/of warmte maar dat als grondstof worden ingezet. Bijvoorbeeld het gebruik van aardgas bij de productie van kunstmest.
- Ook wordt er geen accijns geheven op minerale oliën die niet-energetisch verbruikt worden, als grondstof voor de productie van niet-accijnsgoederen. Bijvoorbeeld het gebruik van aardolie voor de productie van plastic. Overwogen kan worden ook dit niet-energetische verbruik te belasten. De ratio daarachter is dat (een deel van) de koolstof die in producten wordt verwerkt, op een later moment in de keten alsnog van CO₂ in de atmosfeer terecht komt.
- Het niet-energetische verbruik leidt daarmee tot significante milieuschade, terwijl dit verbruik in tegenstelling tot energetisch verbruik momenteel niet wordt belast (zie figuren).
- Het niet-energetische verbruik van energieproducten valt niet onder de reikwijdte van de Richtlijn energiebelastingen: het staat lidstaten daarom vrij om al dan niet belasting op dit verbruik te heffen.

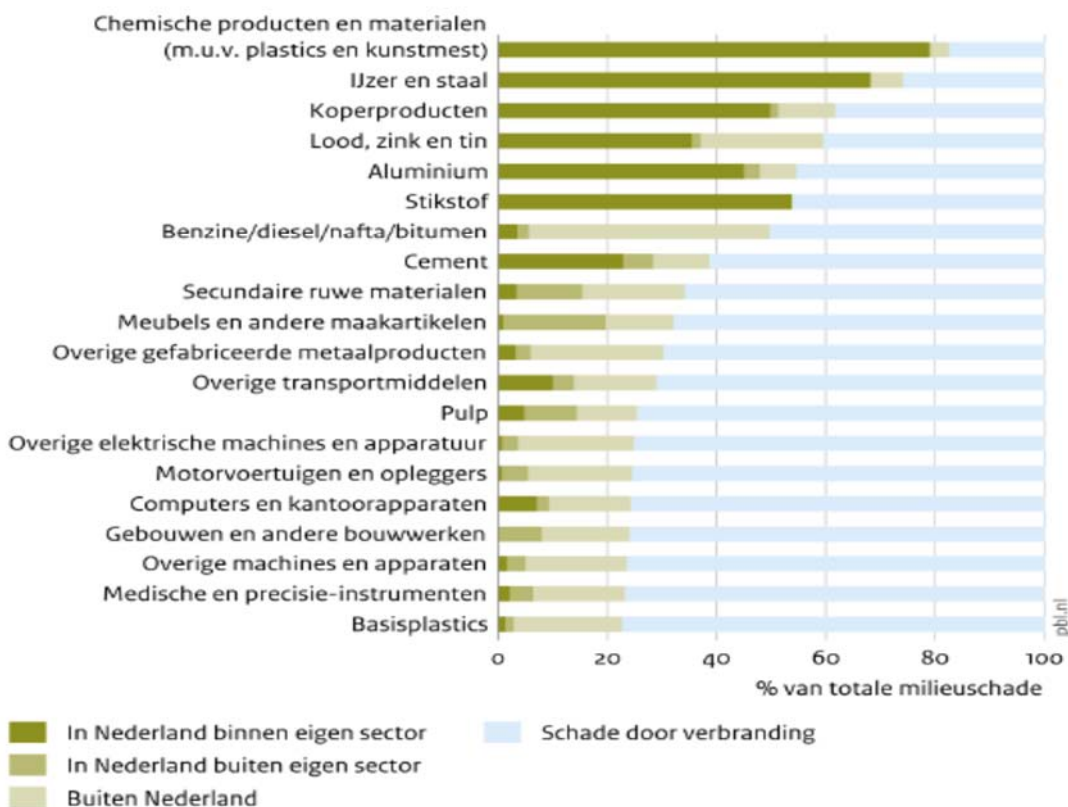
Grondslag belastingen op energie in relatie tot energieverbruikssaldo in Nederland in 2015

Fossiele energiedrager	Energetisch gebruik			Niet-energetisch gebruik (inclusief duaal verbruik) ¹			Totaal	
	PJ	% Totaal Finaal gebruik	% Grondslag belast	PJ	% Totaal Finaal gebruik	% Grondslag belast	PJ	Belast deel
Aardolie	715	61%	64%	459	39%	0%	1.174	459
Aardgas	1.094	92%	66%	92	8%	0%	1.186	725
Kolen	394	85%	24%	67	15%	0%	461	96
Hernieuwbaar	144	99%	18%	1	1%	0%	145	26
Kernenergie	39	99%	23%	0	1%	0%	39	9
Overig	70	99%	40%	1	1%	0%	71	28
Totaal	2.456	80%	53%	619	20%	0%	3.076	1.344

Bron: CBS (gebruik) en eigen inschatting PBL (dual verbruik en percentage grondslag belasting).

¹ Dit is volgens de definitie van niet-energetisch gebruik zoals het CBS en ook Eurostat die momenteel hanteren, maar in dit geval is het duaal verbruik op basis van een inschatting juist bij het niet-energetisch gebruik opgeteld.

Materialen en eindproducten met groot aandeel milieuschade anders dan door emissies van verbranding, 2007

Effecten

Economie

- De maatregel leidt tot een hogere beprijzing van de milieukosten van bedrijven die aardgas niet-energetisch gebruiken.
- Dit zal nadelig zijn voor de internationale concurrentiepositie van deze gebruikers. Voor zover wij weten wordt in alle landen het niet energetisch gebruik vrijgesteld.

Budgettaire aspecten

- De vrijstelling voor niet-energetisch verbruik kan opgesplitst worden in een drietal onderdelen, te weten: 1) aardgas (met name kunstmest), 2) dual verbruik van kolen (cokesfabrieken, ijzer- en staalindustrie) en 3) olieproducten (omzetting olieproducten in chemische producten).
- Alleen voor de vrijstelling van dual verbruik (2) van kolen is het budgettaire belang in beeld. Afschaffen van de vrijstelling voor dual verbruik van kolen levert structureel circa € 30 mln euro per jaar op. Voor het in beeld brengen van de budgettaire opbrengst van het afschaffen van de vrijstellingen 1 en 3 is aanvullend onderzoek nodig.

Milieueffecten

- Deze variant kan er toe leiden dat de betrokken bedrijven de inzet van de onderscheiden energiedragers zullen proberen te beperken door efficiëntere productiemethoden of deze door bio-based materialen te vervangen. Het feit dat er minder fossiele energiedragers in de Nederlandse industrie worden ingezet, betekent echter niet dat dit ook leidt tot evenredig minder emissies in Nederland. Koolstofhoudende producten veroorzaken doorgaans CO₂-emissies wanneer zij bij einde levensduur verbrand worden of op een stortplaats liggen. Dit zal in veel gevallen geruime tijd na productie zijn en daarnaast ook deels in het buitenland omdat een deel van de Nederlandse productie geëxporteerd wordt.

Overige effecten

Uitvoeringsaspecten	Structuurwijziging (klein)
---------------------	----------------------------